

1. Tájékoztatás méhészeti szermaradványokról

Tisztelt bioméhész Partnereink!

Ahogy az utóbbi időben Önök is tapasztalhatták, egyre gyakoribbá vált a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. ellenőrzései során az EU bio rendeletekben előírt, kockázatelemzés alapján történő mintavétel, többek között a méhészeti termékekből is. Egyre nagyobb az esélye annak, hogy a termelők méze analitikai vizsgálatra kerül, vagy valamilyen szermaradványra hivatkozva nem veszi át a vevő a bioterméket.

Az elmúlt években azt tapasztaltuk, hogy a méhészeti termékekből (mézből, propoliszból, viaszból) vett mintákban sok esetben az ökológiai gazdálkodásban nem engedélyezett szereket mutatott ki a laboratóriumi vizsgálat. Leggyakrabban a konvencionális méhészetekben használatos amitráz, a kumafosz és a tau-fluvalinát hatóanyagok jelenlétét detektálták. Ezek a bioméhészeti termékekben nem engedélyezett anyagok, tehát a jelenlétük a legkisebb mennyiségben sem megengedett a biotermékekben.

A kimutatott értékek minimálisak voltak ugyan, nem érték el a konvencionális méhészetben megengedett határértékeket, de jelenlétük technológiai hibára figyelmeztet. Köztudott, hogy a mézvizsgálatoknál is alkalmazott műszeres analitikai módszerek az elmúlt években tökéletesedtek. A ma alkalmazott műszerekkel a korábbi mennyiségek töredékét is ki tudják mutatni, emiatt ma már azok a mézek is kifogásolhatóak, amelyek néhány éve még gond nélkül a polcokra kerülhettek. Az európai méz jelentékeny részét a magyarországi méhek gyűjtik, ezért különösen fontos a hazai ökológiai méz minőségének és megbízhatóságának megőrzése.

Felhívjuk a bioméhészek figyelmét, hogy az eddigi tapasztalatok szerint a fenti vegyületek a szennyeződött viaszból is átjuthatnak a mézbe és egyéb termékekbe is. Kérjük, hogy a viaszfeldolgozó és műlép-gyártóval történő egyeztetések során fokozottabban ügyeljenek a viasz-műlép cserére, nehogy esetleg a hagyományos méhészetekből származó, nem engedélyezett hatóanyagokkal szennyezett viaszból készített, vagy azzal keveredett műlép kerüljön az ökológiai rendszerbe. Egyeztessenek a gyártóval a minimális feldolgozható mennyiségre vonatkozóan, így az adott tétel a feldolgozás és a műlép-gyártási technológia során nem keveredhet más viasszal. Próbálják megszervezni bioméhész körökben, hogy az ellenőrzött méhészetekből származó viasz ne keveredjen a konvencionális alapanyaggal, illetve késztermékkel.

Az átállás alatti méhészetekben a régi lépek kiselejtezéséből kapott viaszt nem szabad műlépként visszajuttatni a méhcsaládokhoz! Ebben az esetben a lépkészlet csak látszólag újulna meg, mivel a korábbi, több éves, ökológiai méhészetben nem engedélyezett vegyszerrel és azok szermaradványaival erősen szennyeződött viasz ismét visszakerülne a rendszerbe.

Az engedélyezett védekező szerek és módszerek alkalmazása mellett, ügyeljenek a beszerzett viasz/műlép ökológiai eredetére, a megbízható és keveredés-mentes feldolgozására is. Felhívjuk a figyelmet a megfelelő viasz-feldolgozási-, raktározási-, beszerzési- és kezelési eljárásra, továbbá a hasonló szennyeződések elkerülését biztosító helyes gyakorlatra.

Budapest, 2016. július 25.

Dr. Roszik Péter

2. A behajtási költségátalány

A behajtási költségátalány a 2016. évi IX. törvénnyel újraszabályozásra került, a Polgári Törvénykönyv 6:155. § (2) bekezdésének hatályon kívül helyezése mellett

A törvény hatálya – cégünkénél – a vállalkozások közötti szerződésekre terjed ki, ilyen szerződés esetén a kötelezettet terhelő, fizetés ellenében történő szolgáltatási ügyletből eredő fizetési kötelezettség teljesítésének késedelme esetén a jogosult a követelése behajtásával kapcsolatos költségei fedezetéül negyven eurónak megfelelő, a Magyar Nemzeti Bank – késedelem kezdőnapján érvényes – hivatalos deviza-középfolyama alapján meghatározott forintösszegre (a továbbiakban: behajtási költségátalány) tarthat igényt.

A törvény alapján a behajtási költségátalány jellemzője:

- cégünkénél: vállalkozások által, fizetés ellenében történő szolgáltatás nyújtása esetén bekövetkezett késedelem esetén jár (vállalkozás: önálló gazdasági vagy szakmai tevékenységet folytató szervezet, még ha az adott tevékenységet egyetlen személy is végzi);
- a késedelmi kamat összegén felül érvényesíthető;
- a késedelmes fizetést megelőzően a szerződésben kizárni, elengedni nem lehet;
- a jogosult kimutatható behajtási költségétől függetlenül követelhető;
- késedelmenként (és nem számlánként) követelhető a kötelezettől; ha pedig a felek részletfizetésben állapodtak meg, akkor a költségátalány annyi részlet után érvényesíthető, amennyi részlet megfizetésével a kötelezett késedelembe esett;
- a jogosult a késedelem keletkezésétől számított egy éves jogvesztő határidőn belül követelheti;
- a késedelem alól kimentésnek van helye.

Ha a késedelembe eső fél önként megfizeti a költségátalányt, akkor a megfizetés időpontja lesz a követelés esedékességének időpontja.

Önkéntes teljesítés hiányában a követelés esedékességének időpontja a teljesítésre való első felszólítás időpontja. Ha a jogosult felszólítja a késedelembe esőt a költségátalány megfizetésére és az így esedékessé válik, a kötelezettnek azt kötelezettségként ki kell mutatnia.

Utóbb a jogosult mégis lemondhat a behajtási költségátalány összegéről, ez már a követelés elengedésének minősül, de mivel ez a könyvekben követelésként nem szerepel, a jogosult tao kötelezettségét ez a lemondás nem befolyásolja.

A törvény 2016. március 24-én lépett hatályba.

A törvényt a hatálybalépése – azaz 2016. március 24. – előtt, de a 2013. július 1. napjától kötött szerződésekből eredő fizetési kötelezettség késedelmes teljesítése esetén is alkalmazni kell.

(Emlékezzünk rá, hogy a Biokultúra újság 2015. évi 1. számában a behajtási költségátalányról írtak tartalmazzák, hogy a behajtási költségátalány rendelkezései a 2013. július 1. napjától kötött szerződésekre alkalmazandóak!)

dr. Mudra Judit

ügyvéd,
külkereskedelmi szakjogász

A Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. hivatalos közleményei

3. Közlés a minimáldíj emeléséről

A Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. 2015. után 2016-ban sem vezette be a korábban meghirdetett önköltség szintjére történő minimáldíj emelést, amelyre a szerződésünk 4. pontja biztosítja a lehetőséget. Partnereink a Biokultúra újságban közzétett közleményeinkben és honlapunkról is tájékozódhattak arról, hogy alkalmazott minimáldíjunkt lényegesen a ráfordított költségek szintje alatt van, amely a jövőben nem tartható fent. Három éve az ökológiai gazdálkodásért felelős illetékes hatóság (NÉBIH) áttekintette az ez irányú költségkimutatásunkat, amellyel szemben kifogást nem emelt. Ezen tényeknek megfelelően 2017. január 1-jétől a minimáldíjunkat 83 500 Ft + Áfa szintre emeljük! Kérjük minimáldíjas Partnereink megértését!

4. Tápanyag és növényvédőszer lista kiegészítése

2016. május 15-ét követően a következő készítmények alkalmazását állapítottuk meg:

TRÁGYÁZÓ, TALAJJAVÍTÓ ÉS NÖVÉNY-, TALAJ-KONDITIONÁLÓ KÉSZÍTMÉNYEK
Agrohamu
BórMo
Lomberő Bór Power
Lomberő Réz Power
Lomberő Cink Power
Mikro-Vital C+ mikrobiológiai készítmény
Mikro-Vital P+ mikrobiológiai készítmény

Dr. Roszik Péter

Módosult a 889/2008/EK rendelet II. melléklete*

A BIZOTTSÁG (EU) 2016/673 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE (2016. április 29.) az ökológiai termelés, a címkézés és az ellenőrzés tekintetében az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek címkézéséről szóló 834/2007/EK rendelet részletes végrehajtási szabályainak megállapításáról szóló 889/2008/EK rendelet módosításáról határoz. A módosítások szükségességét a jogszabály alábbi preambulum pontjai fogalmazzák meg:

- (9) A 889/2008/EK rendelet II. melléklete sorolja fel az ökológiai termelésben való használatra engedélyezett termékeket a 834/2007/EK rendelet 12. cikke (1) bekezdésének h) pontja és 16. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerint. A szóban forgó termékek különböző kritériumok – többek között a felhasználás és az eredet – alapján 7 csoportba kerültek besorolásra. Hasznosnak tűnik egyszerűsíteni a táblázatot és a besoroláshoz csak az eredet kritériumát használni.
- (10) A 889/2008/EK rendelet II. mellékletének táblázatában a jobb oldali oszlop tartalmazza a mellékletben felsorolt termékek – köztük mikroorganizmusok és anyagok – leírását, az összetételükre vonatkozó követelményeket és felhasználási feltételeiket. A szóban forgó termékek ökológiai termelésben való felhasználási feltételeinek és különösen a megfelelő felhasználási kategóriáknak (rovarölő, atkaölő vagy gombaölő szer stb.) ugyanakkor meg kell felelniük a hatóanyagok felhasználására vonatkozóan az 540/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet (1) mellékletében meghatározott feltételeknek. Ha az említett rendelet a felhasználást általában a mezőgazdaság szintjén korlátozza, akkor a felhasználás engedélye az ökológiai termelés esetében is korlátozott. Ezenkívül a tapasztalat azt mutatja, hogy a 889/2008/EK rendelet II. mellékletében felsorolt termékek felhasználásának feltételei igen gyakran megegyeznek az ökológiai gazdálkodás és a hagyományos gazdálkodás esetében és valójában alig van a felhasználásra vonatkozó korlátozás.
- (11) A rendszert ezért egyszerűsíteni kell annak elkerülése érdekében, hogy a 889/2008/EK rendelet II. melléklete olyan felhasználásokat tartalmazzon, amelyek az 540/2011/EU végrehajtási rendelet alapján már nincsenek jóváhagyva. Ugyanakkor jelezni kell, hogy minden, az 540/2011/EU végrehajtási rendelet által általában a mezőgazdaságban jóváhagyott felhasználás automatikusan engedélyezett az ökológiai termelésben is, kivéve, ha külön fel van tüntetve, hogy egyes felhasználásokra szigorúbb korlátozások vonatkoznak.
- (12) A 834/2007/EK rendelet 16. cikkének (3) bekezdésében meghatározott eljárásnak megfelelően a tagállamok egyes anyagokkal kapcsolatban engedélyezés, valamint a 889/2008/EK rendelet II. mellékletébe való felvétel céljából iratanyagokat nyújtottak be a többi tagállam és a Bizottság számára. Az iratokat az EGTOP és a Bizottság megvizsgálta.
- (13) Az EGTOP ajánlásaiban (2) többek között arra a következtetésre jutott, hogy a szén-dioxid, a kovaföld (diatomaföld), a zsírsavak és a kálium-bikarbonát anyagok megfelelnek az ökológiai termelésre vonatkozó célkitűzéseknek és elveknek. Ezért ezeket az anyagokat fel kell venni a 889/2008/EK rendelet II. mellékletébe. Ezenkívül annak érdekében, hogy a hatóanyagok megnevezése igazodjon az 540/2011/EU végrehajtási rendelethez, helyénvaló a zsírsav káliumsója (káliszappan) megnevezést zsírsavakra változtatni.
- (14) Az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (3) 23. cikke szerint az egyszerű anyagok olyan anyagok, amelyek hasznosak növényvédő szerként, de amelyeket döntően nem erre a célra használnak. Sokukat már egyszerű anyagként való besorolásuk előtt hagyományosan használták az ökológiai gazdálkodásban. Ezek között számos növényi vagy állati eredetű élelmiszer van. Helyénvaló a szóban forgó egyszerű anyagok felhasználását engedélyezni az ökológiai gazdálkodásban, és ezért felvenni azokat a 889/2008/EK rendelet II. mellékletébe, amennyiben megfelelnek annak a két kritériumnak, hogy egyfelől a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (4) 2. cikkében szereplő „élelmiszer” fogalom meghatározás hatálya alá tartoznak, másfelől pedig növényi vagy állati eredetűek.

Összefoglalva a változásokat a 889/2008/EK rendelet II. mellékletének legutóbbi hatályos változatához képest:

- Az engedélyezett növényvédelmi célú termékek az eredet alapján 3 csoportba kerültek besorolásra.
- Korábban az 540/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelethez csak néhány anyag esetében hivatkozott a jogszabály, addig az új rendelkezések szerint a II. mellékletben felsorolt összes anyagnak meg kell felelnie legalább az 540/2011/EU rendeletben meghatározott felhasználási feltételeknek. Az ökológiai termelésben történő használatra vonatkozóan meghatározott szigorúbb felhasználási feltételeket az egyes táblázatok második oszlopa tartalmazza. A táblázatban szereplő, engedélyezett termékek közül a méhviasz, Quassia amara, kalcium-hidroxid és egyszerű anyagok felhasználási feltételeit az 540/2011/EU rendelet nem szabályozza.
- A felhasználási feltételekben módosult az etilén alkalmazási köre:
  - az etilén felhasználást csak az 540/2011/EU rendelet szabályozza, szigorúbb feltételeknek nem kell megfelelni.
- Új anyagként kerültek fel a listára az egyszerű anyagok, szén-dioxid, kovaföld (diatomaföld), zsírsavak (zsírsav káliumsója – káliszappan is ide tartozik).

A (14)-es preambulum pontban felsorolt feltételek szerint engedélyezett egyszerű anyagok az ökológiai gazdálkodásban az ecet (baktericid, fungicid), *Equisetum arvense* (fungicid), fruktóz (elicitor), kitozán-hidroklorid (elicitor), lecitinek (fungicid), *Salix spp. cortex* (fungicid), szacharóz (elicitor) és tejsavó (fungicid). Az egyszerű anyagok listája folyamatosan frissül, az alábbi weboldalon tájékozódhatnak a változásokról: <http://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/public/?event=activesubstance.selection&language=EN>.

A Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. hivatalos közleményei

II. MELLÉKLET

Növényvédő szerek - az 5. cikk (1) bekezdésében említett termékek

A mellékletben felsorolt összes anyagnak meg kell felelnie legalább az 540/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet 3 mellékletében meghatározott felhasználási feltételeknek. A ökológiai termelésben történő használatra vonatkozóan meghatározott szigorúbb felhasználási feltételeket az egyes táblázatok második oszlopa tartalmazza.

1. Növényi vagy állati eredetű anyagok

MEGNEVEZÉS	LEÍRÁS, AZ ÖSSZETÉTELRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK, FELHASZNÁLÁSI FELTÉTELEK	540/2011/EU VÉGREHAJTÁSI RENDELET SZERINTI FELHASZNÁLÁS
<i>Azadirachta indica</i> fából (miatyánkcserje, olvasószemfa) kivont azadirachtin		Kizárólag rovarirtó szerként engedélyezhető.
Egyszerű anyagok (ecet, <i>Equisetum arvense</i> , fruktóz, kitozán-hidroklorid, lecitinek, <i>Salix spp. cortex</i> , szacharóz és tejsavó)	Csak az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 1 értelmében vett olyan egyszerű anyagok, amelyek a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ² 2. cikke szerinti „élelmiszer” fogalommeghatározás hatálya alá tartoznak, továbbá növényi vagy állati eredetűek. Gyomirtó szerként nem használható, de kártevők és betegségek elleni védekezéshez alkalmazható szerek.	–
Méhviasz	Kizárólag a metszés során, sebkezelő anyagként	–
Hidrolizált fehérjék, kivéve a zselatint		Kizárólag csalogatószerként engedélyezhető. Az állati eredetű hidrolizált fehérjéknek meg kell felelniük az 1069/2009/EK rendeletnek.
Laminarin	A moszatot vagy ökológiai termesztéssel kell előállítani a 6 d. cikknek megfelelően, vagy fenntartható módon kell betakarítani a 6 c. cikknek megfelelően.	Kizárólag növények önvédelmi mechanizmusát aktiváló szerként engedélyezhető.
Feromonok	Csak csapdákbán és adagolókbán.	Kizárólag csalogatószerként engedélyezhető.
Növényi olajak	A gyomirtó szeren kívül minden felhasználás engedélyezett.	540/2011/EU által szabályozott: – citromlaj: gyomirtó szerként engedélyezhető (tehát biogazdálkodásban nem engedélyezett); – szegfűszegolaj: gombaölő- és baktériumölő szerként engedélyezhető; – repceolaj: rovarirtó és atkaölő szerként engedélyezhető; – fodormentaolaj: növényfejlődés-szabályozó szerként engedélyezhető; – teafaolaj: gombaölő szerként engedélyezhető.
<i>Chrysanthemum cinerariaefolium</i> ból kivont piretreinek		Kizárólag rovarirtó szerként engedélyezhető.
Piretroidok (kizárólag deltametrin vagy lambda-cihalotrin)	Csak megfelelő attraktánsokkal ellátott csapdákbán; kizárólag <i>Batrocera oleae</i> és <i>Ceratitis capitata</i> (Wied.) ellen.	Kizárólag rovarirtó szerként engedélyezhető.
<i>Quassia amara</i> növényből kivont kvasszia	Csak rovarölő szerként, riasztószerként.	–
Állati vagy növényi eredetű szagiasztók/birkafaggyú	Kizárólag a növény nem ehető részein és olyan helyen, ahol a növényi anyagot nem nyelik le juhok vagy kecskék.	Kizárólag riasztószerként engedélyezhető. A birkafaggyúnak meg kell felelnie az 1069/2009/EK rendeletnek.

¹ Európai Parlament és a Tanács 2009. október 21-i 1107/2009/EK rendelete a növényvédő szerek forgalomba hozataláról (HL L 309., 2009.11.24., 1. o.).

² Európai Parlament és a Tanács 2002. január 28-i 178/2002/EK rendelete az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszer-biztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

³ Bizottság 2011. május 25-i 540/2011/EU végrehajtási rendelete az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a jóváhagyott hatóanyagok jegyzéke tekintetében történő végrehajtásáról (HL L 153., 2011.6.11., 1. o.).

A Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. hivatalos közleményei

2. Mikroorganizmusok vagy mikroorganizmusok által előállított anyagok

MEGNEVEZÉS	LEÍRÁS, AZ ÖSSZETÉTELRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK, FELHASZNÁLÁSI FELTÉTELEK	540/2011/EU VÉGREHAJTÁSI RENDELET SZERINTI FELHASZNÁLÁS
Mikroorganizmusok	Nem GMO-eredetű.	540/2011/EU végrehajtási rendelet melléklet 193-209. sorszámok szerinti termékek.
Spinozad		Kizárólag rovarirtó szerként engedélyezhető.

3. Az 1. és 2. szakaszban említettektől eltérő anyagok

MEGNEVEZÉS	LEÍRÁS, AZ ÖSSZETÉTELRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK, FELHASZNÁLÁSI FELTÉTELEK VAGY KORLÁTOZÁSOK	540/2011/EU VÉGREHAJTÁSI RENDELET SZERINTI FELHASZNÁLÁS
Alumínium-szilikát (kaolin)		Kizárólag riasztószerként engedélyezhető.
Kalcium-hidroxid	Gombaölő szerként való felhasználásra csak gyümölcsfák esetében, beleértve a faiskolákat, a <i>Nectria galligena</i> elleni védekezésre.	–
Szén-dioxid		Kizárólag füstölőszerként engedélyezhető.
Rézvegyületek a következő formákban: rézhidroxid, réz-oxiklorid, rézoxid, bordeaux-i keverék és tribázikus rézszulfát	Évente maximum 6 kg réz hektáronként. Élvelő növények esetén a tagállamok – az első bekezdéstől eltérve – rendelkezhetnek úgy, hogy a 6 kg réz határérték meghaladható egy adott évben, feltéve, hogy a szóban forgó évből és a négy megelőző évből álló ötéves időszakban az átlagos tényleges mennyiség nem haladja meg a 6 kg-ot.	Kizárólag baktériumölő és gombaölő szerként engedélyezhető. Az 540/2011/EU végrehajtási rendelet melléklet 277. sorszám szerinti termékek.
Etilén		Kizárólag növényfejlődés-szabályozó szerként engedélyezhető.
Zsírsavak (káliszappan is)	A gyomirtó szeren kívül minden felhasználás engedélyezett.	Kizárólag rovarirtó, atkaölő, gyomirtó és növényfejlődés-szabályozó szerként engedélyezhető. Az 540/2011/EU végrehajtási rendelet melléklet 230. sorszám szerinti termékek.
Vas-foszfát (vas (III)-ortofoszfát)	A természetett növények között a talajfelszínre szórandó készítmények.	Kizárólag puhatestűirtó szerként engedélyezhető.
Kovaföld (diatomaföld)		Kizárólag rovarirtó és atkaölő szerként engedélyezhető.
Mészkenlél (kalcium-poliszulfid)		Kizárólag gombaölő szerként engedélyezhető.
Paraffinolaj		Kizárólag rovarirtó és atkaölő szerként engedélyezhető. Az 540/2011/EU végrehajtási rendelet melléklet 294. és 295. sorszám szerinti termékek.
Kálium-hidrogén-karbonát (másképpen: kálium- bikarbonát)		Kizárólag gombaölő szerként engedélyezhető.
Kvarchomok		Kizárólag riasztószerként engedélyezhető.
Kén		Kizárólag gombaölő és atkaölő szerként engedélyezhető.

A rendelet hatályos 2016. május 7-től.

Boros Noémi
tanúsító, növényorvos
Biokontroll Hungária Nonprofit Kft.

*A főszerkesztő megjegyzése: A Biokultúra újság 2016. évi 2-3 számának Hivatalos közleményében tájékoztattuk a biogazdákot a változásról, melyet ebben a cikkben részletezünk.